

Polisanmälda brott mot barn i åldern 7–15 år

Rapport 2023:8

Barnrättsdagarna 2024

Karlstad

Lisa Westfelt

Monika Sellgren Karlsson

Unikt material och kartläggning

- 120 000 polisanmälda brott 2018–2020, där ett barn 7–15 år är målsägare
 - 74 000 brottsutsatta barn
-
- Brott mot person: t.ex. misshandelsbrott, hot, personrån, sexualbrott
-
- Närgranskning av ett urval om drygt 900 förundersökningar
-
- Polisanmälld brottslighet – mörkertal i relation till barns faktiska utsatthet

	Totalt		Flickor	Pojkar
	Antal	%	%	%
Misshandel	45 844	38	28	48
Olaga hot	20 300	17	14	19
Ofredande	15 970	13	16	11
Sexuellt ofredande	9 371	8	13	2
Våldtäkt	4 847	4	7	1
Personrån	4 498	4	1	7
Sexuella övergrepp och utnyttjanden	4 386	4	6	1
Stöld	3 130	3	3	3
Grov fridskränkning	2 087	2	2	2
Övriga brott	9 264	8	10	6
Totalt	119 697	100	100	100

Gärningspersoner och arenor för brotten

Arenor där brotten ägt rum:

Hemmet, sociala medier, offentlig miljö och skolmiljö

Gärningspersoner:

- 75 procent är pojkar eller män
- 44 procent utgörs av barn som i huvudsak är bekanta för målsägaren
- 21 procent utgörs av vårdnadshavare (varav 70 procent män)
- För flickor i högre grad obekanta vuxna och partners, för pojkar i högre grad andra barn

Tydliga ålders- och könsrelaterade mönster

7–9-åringar

- Tyngdpunkt våld i hemmiljön, även sexualbrott

10–12-åringar

- Nya arenor: sociala medier, offentlig miljö samt skolan, ofta andra barn gärningspersoner

13–15-åringar

- Nya typer av brottsituationer, särskilt bland brotten mot flickor (partnervåld, sexuellt våld, hedersvåld), och mot pojkar i offentlig miljö, koppling till annan kriminalitet. Personrån.

Föräldrar som utövar fysiskt och psykiskt våld

Föräldrar med svårighet att klara av sin föräldraroll

- Svårigheter att hantera barn med utagerande beteenden
- Föräldrar i konflikt och barn som hamnar i kläm
- Situationer med eftervåld mot barnet och ena föräldern efter separation
- Våld som en del av uppfostran
- Psykisk ohälsa, missbruk, generell våldsamhet och allvarlig omsorgsbrist hos föräldrarna

Stor spännvidd i typen av våld – alltifrån knuffar och örfilar till sparkar och dödshot

Flest polisanmälda hot- och våldsbrott (t.ex. grov fridskränkning) mot barn som bor i områden med socioekonomiska utmaningar

- Våld mot flickor som uttryck för hederskultur
 - Våld och kontroll med hedersmotiv
 - Arrangerade barnäktenskap
 - Misstänkt könsstympning

Våldtäkter och sexuella övergrepp i hemmet

- Sexualbrott av manliga närstående
- Framför allt de yngsta målsägarna
- Sexuell dragning till barn
- Spännvidd från sexuellt gränslösa beteenden till upprepade grova våldtäkter

Avslutande reflektion

- Materialet synliggör grupper av barn med en särskild utsatthet och/eller sårbarhet
- Allvarliga konsekvenser för många barn vid våld i hemmet
- Skolans, socialtjänstens och polisens viktiga roll för upptäckt och anmälan – ofta en kedja